

Mickou podle modelu Bohuslava Schnircha z přelomu let 1889 a 1890.

67. Skica k rozmístění soch a byst v Panteonu. Kresba perem tuší na pasovacím papíru 146 × 218 mm, nezačnána. Josef Schulz, asi r. 1897. NTM, archiv architektury.

68. Panteon, pohled směrem k sochám Kašpara Šternberka a Jana Nerudy.

69. Dlažba Panteonu. Dlaždice z bílého kararského mramoru, červeného rakoúského mramoru, šedého žilkovaného belgického mramoru „Sainte-Anne“, svíteleného pyrenejského mramoru a žlutavého mramoru veronského. Dodal závod Nižner & Co. r. 1890.

70. Kalota Panteonu, nesená čtyřmi pendenty s alegoriami „Inspiration“, „Věda“, „Moc a Pokrok“ a „Umrť“. Olejové malby na plátně nalepeném na omítce. Vojtěch Hynais, 1899–1900.

71. Návrh na architekturu krbů v Panteonu. Kresba perem tuší, jemně kolorovaný akvarelem, nezačnána, 854 × 739 mm. Josef Schulz, počátek r. 1889. NTM, archiv architektury.

72. Pavláni Frýměsy Oráče k cládě, skica Františka Ženíška, asi z r. 1895. Lunetového obrazu v Panteonu. Pastel na papíru v. 60 cm, š. 120 cm, v rámu 79 × 139 cm. NM, inv. čís. H2 – 185 150. Malíř měl podle soutěžních podmínek z 20. 12. 1894 vytvořit skicu v desetiňaté skutečné velikosti do 30. 9. 1895. Skica měla být v oleji, tato je v pastelu. Jde patrně o repliku původní soutěžní skice v oleji, která je dnes v Národní galerii v Praze (O 5672). Ženíšek vysíl v kompozici ze stých starších olejových obrazů téhož námetu z let 1883, 1887 a 1891 (NG, O 5782, O 16145 a O 4617). Konečně proveden lunet z let 1900–1903 se mísí v detailech liší.

73. Karel IV., zakladatel r. 1348 pražskou univerzitu, luneta v Panteonu. Olej na plátně nalepeném na omítku, značeno „VÁCLAV BROŽÍK, 1899.“ (na stupni trůnu). Při vlastní realizaci lunety pomáhal Brožíkovi jeho žák Jan Skramlík.

74. „Moc a Pokrok“, alegorický obraz v pendentyvu pod kalotou Panteonu. Olej na plátně nalepeném na omítku, značeno „V. Hynais 1900“ (vpravo dole). Vojtěch Hynais, 1899–1900 (dokončené obrazy v pendentyvích předal Hynais 14. 3. 1900).

75. Socha Jana Nerudy v Panteonu. Bronzový oditek označený „10. VII. 1834 JAN NERUDA 22. VIII. 1891“, signovaný

„KAREL DVOŘÁK“, „1933–41“ a „Lil Fr. Barták PRAHA XIX.“. Dne 21. 12. 1948 schválil zemský výbor zakoupení sochy pro Panteon, sochu zakoupena r. 1949 a instalována 30. 12. 1949. V r. 1950 byla plastika zapojena pro provizorní Nerudovu památku pod Petřínskými sady na Ujezdě (proti ústí Vltavy trídě), do Panteonu vrácena v r. 1967.

76. Bysta císařovna Alžběty, jež původně zdobila krab v Panteonu. Kararský mramor, výška včetně soklu 78 cm, značeno „A. Wagner“ (pod levým ramenem). Antonín Wagner, Vídeň 1891. Do krbové niky (kde je dnes poprsí J. Kollára) byla instalována r. 1919. Odstraněna po převážení v r. 1918, dnes je ve sbírkách NM, inv. čís. H2 – 181 931.

77. Bysta Josefa Dobrovského v Panteonu, umístěná do niky krbového nástavce. Bronz, značeno „Bendelmayer & Červenka Praha VII.“. Podle modelu Emánuela Halmana z let 1900–1901 odil závod Bendelmayer a Červenka. V této nádobi byla původně mramorová busta císaře Františka Josefa I.; poprsí Dobrovského sem bylo instalováno r. 1951. Krbový nástavce je z červeného rakoúského mramoru, bělavého istrijského mramoru a z umělého vápence, se zlacením. Podle Schulzova návrhu (sobr. obr. 71) a Schnirchových modelů ho vytvořil Giovanni Ciani r. 1890.

78. Bysta Boženy Němcové v Panteonu. Bronz, znač. „Štursa 1924“ a „Lil Franta Barták Praha VII“. Modelovat Jan Štursa r. 1924, odil František Barták téhož roku.

79. Kartuš s císařským znakem v pendentyvu pravé zadní klenby ochozu 1. patra s kolenem hlavního schodiště. Nástenné malby, nezačnána. Rudolf Růžovský, 1891. Tentož motiv se opakuje ve všech čtyřech klenbách v rozích ochozu.

80. Detail klenace sloupu z návrhu na architekturu krbů v Panteonu. Viz obr. čís. 71.

81. Návrh na chapadlo ke dveřím hlavního vchodu budovy. Technický výkres perem černou a červenou tuší, místo kolorovaný červeným pastelem, na kartonce 525 × 444 mm, nezačnány. Josef Schulz, 1889. NTM, archiv architektury.

82. Chapadlo dveří hlavního vchodu budovy. Mosaz, dřevěná rukojet. Podle návrhu Jos. Schulze zhotovil r. 1890 Jan Rudle. Stejná chapadla byla pak dodána i pro hlavní dveře Uměleckoprůmyslového muzea v Praze.

O B S A H

Úvod	4
Dějiny stavby budovy do jejího zpřístupnění v roce 1891	7
Dějiny budovy po roce 1891	19
Popis architektury	27
Popis výtvarné a uměleckofremesné výzdoby budovy a jejího původního vybavení	

Exteriéry:

1. Rampa, fontána a hlavní vchod budovy	31
2. Sochařská výzdoba centrálního rizalitu průčelí	41
3. Sochy v nikách nárožních rizalitů	47
4. Sochy na balustrádách bočních fasád	49
5. Památní desky	51
6. Štuková výzdoba fasád	59
7. Sgrafitová výzdoba nadvorfí	65
Interiéry:	
1. Vestibul	68

2. Zasedací síň a ředitelna	71
3. Hlavní schodiště	77
4. Ochoz hlavního schodiště v 1. patře	85
5. Schodiště do 2. patra	89
6. Výstavní sály	93
7. Panteon	99

Zhodnocení budovy jako celistvého uměleckého díla

Přehledy a rejstříky:	
1. Dějiny budovy v datech	122
2. Zajímavá čísla	127
3. Rejstřík tvůrců	128
4. Rejstřík ostatních osob	131
5. Prameny	134
6. Výběr z literatury	135
7. Popisy k obrázkům	139